

LAEVA VALLA, PIIRISSAARE VALLA JA TARTU VALLA ÜHINEMISLEPINGU SELETUSKIRI

Ühinemislepingu õiguslik alus: kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkt 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seadus ja Puhja Vallavolikogu ettepanek Laeva Vallavolikogule, Tartu Vallavolikogule ja Tähtvere Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised (30. november 2015.a. otsus nr 29) ja Laeva Vallavolikogu (12. jaanuari 2016.a. otsus nr 100), Tartu Vallavolikogu (13. jaanuari 2016.a. otsus nr 3) ja Tähtvere Vallavolikogu (18. detsembri 2015.a. otsus nr 1-2/37) otsused ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta, Puhja Vallavolikogu 14.09.2016 otsus nr 29 „Haldusterritoriaalse korralduse ja piiride muutmise algatamiseks läbirääkimiste lõpetamine“, Piirissaare Vallavolikogu ettepanek Tartu Vallavolikogule ühinemisläbirääkimiste alustamiseks (29. juuli 2016. a. otsus nr 69) ja Tartu Vallavolikogu otsus ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta (14. september 2016. a. otsus nr 56) ning Piirissaare Vallavolikogu ettepanek Laeva Vallavolikogule ja Tähtvere Vallavolikogule (19. oktoober 2016. a. otsus nr 79) ning Laeva Vallavolikogu (01. november 2016. a. otsus nr 144) ja Tähtvere Vallavolikogu (XXXXXXX) otsused ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta.

Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lg 2 p 1 lisatakse ühinemislepingule seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise **vajaduse põhjendus, territooriumi suurus (pindala) ja alaliste elanike arv.**

1. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus

Vastavalt haldusreformi seadusele on haldusreformi eesmärk toetada kohaliku omavalitsuse üksuste võimekuse kasvu kvaliteetsete avalike teenuste pakkumisel, piirkondade arengueelduste kasutamisel, konkurentsivõime suurendamisel ja ühtlasema piirkondliku arengu tagamisel. Haldusreformi tulemusena peavad kohaliku omavalitsuse üksused olema võimelised iseseisvalt korraldama ja juhtima kohalikku elu ning täitma seadusest tulenevaid ülesandeid.

Laeva valla, Piirissaare valla ja Tartu valla ühinemisel tekkivas uues omavalitsus on tasakaalus inimasustus, tööstuspiirkonnad, põllumaad ja loodusalad. Ühinemine võimaldab tagada kogu piirkonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu ning ühtse juhtimise. Emajõgi, Alam-Pedja looduskaitseala, sood ja rabad, jõeluhad, Vooremaa maastikud, Saadjärv ning Piirissaare moodustavad tervikliku loodusturismi sihtkoha, olles ühtlasi olulised Geopargi vaatamisväärsused. Ühise territoriaalse planeerimisega tagatakse piirkonna ühtlane areng.

Ühinevate valdade tõmbekeskuseks on Tartu linn. Ühinemisel tekib üle 7500 elanikuga omavalitsus, millel on head eeldused majanduslikuks toimetulekuks ja kaasaegse juhtimise

rakendamiseks. Ühinemine võimaldab parandada omavalitsuse elanike elukvaliteeti, suuremas omavalitsuses on võimalik osutada rohkem erinevaid teenuseid. Tekib võimalus palgata uute valdkondade spetsialiste ning osta sisse ühekordset tipp-kompetentsi.

Ühinevate valdade olulisimad objektid on korrastatud ja hästitoimivad. Eelarvete liitmine loob mastaabiefekti ja parandab oluliselt projektide omafinantseerimise võimekust, suurem eelarve võimaldab paremini maandada finantsriske.

2. Territooriumi suurus ja alaliste elanike arv

Ühinemisel tulemusel moodustuva uue omavalitsusüksuse pindalaks on **539,37 km²** ja elanike arvuks 7878 (rahvastikuregistri andmed seisuga 01.01.2016). Andmed ühinevate valdade pindala ja rahvaarvu kohta on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Ühinevate valdade pindala ja rahvaarv

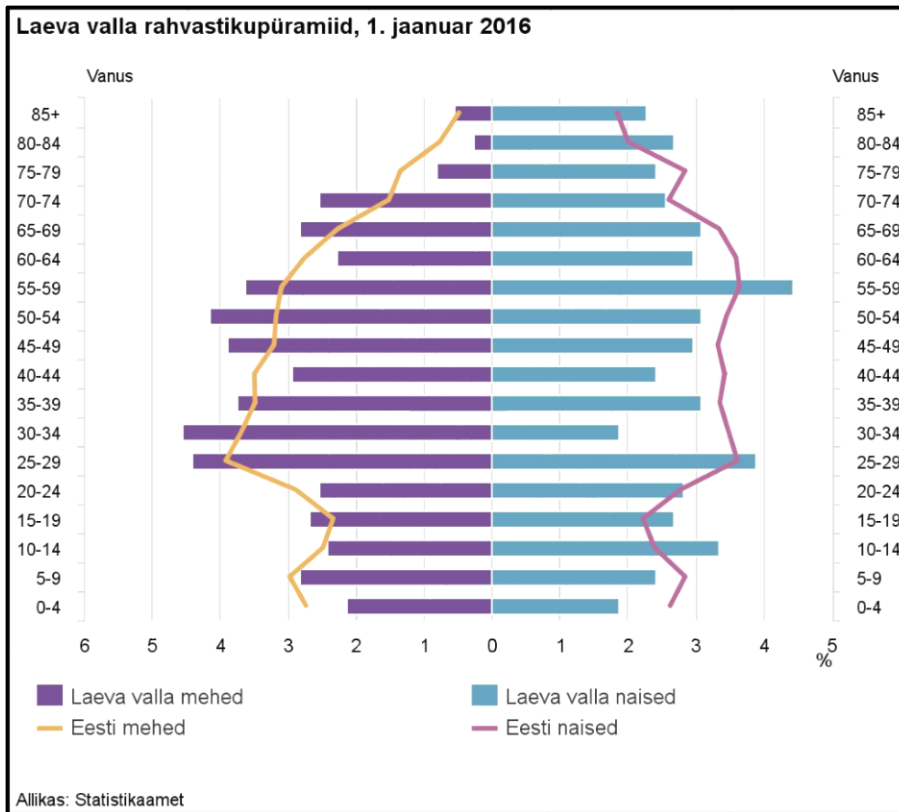
<i>Vald</i>	<i>Pindala, km²</i>	<i>Rahvaarv</i>	<i>Elanikke 1 km²</i>
Laeva	233,18	762	3,3
Piirissaare	7,5	102	13,6
Tartu	298,69	7014	23,5
Kokku	539,37	7878	14,6

Ühinevate omavalitsuse rahvastikunäitajad (seisuga 01.01.2016) on esitatud tabelis 2. Ühinemise tulemusel moodustatava omavalitsuse rahvaarv on **7878**.

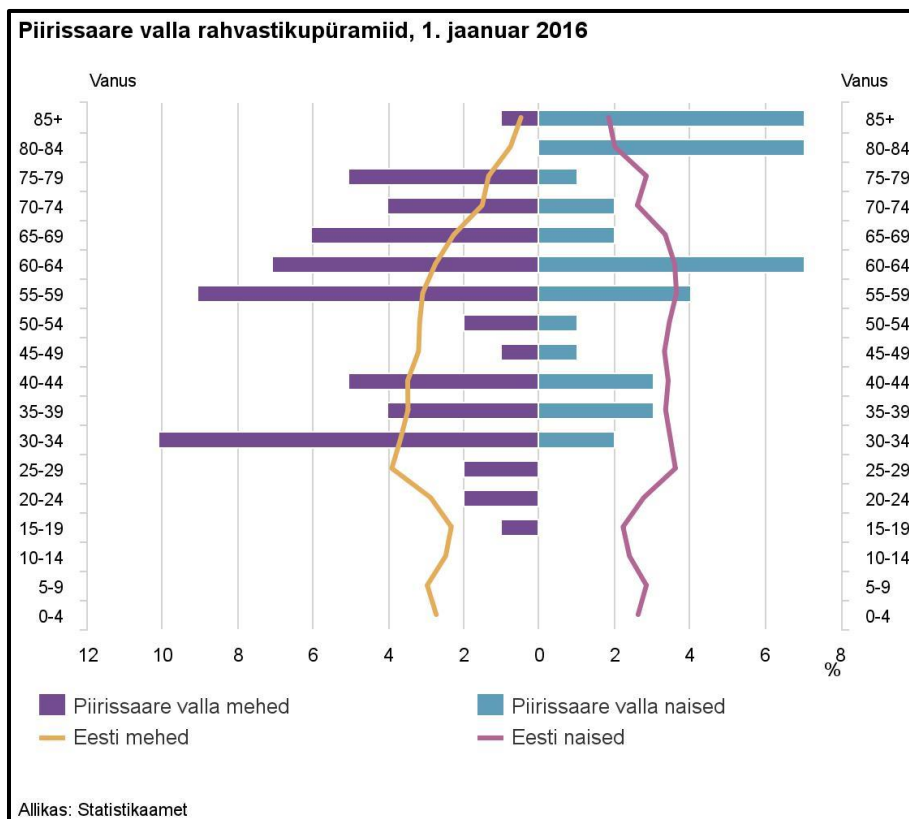
Tabel 2. Ühinemispirkonna rahvastikunäitajad

<i>KOV/vanuserühm (arv ja osakaal)</i>	<i>0-6</i>	<i>7-18</i>	<i>19-64</i>	<i>65+</i>	<i>KOKKU 01.01.2016 (01.01.2015 rahvaarv)</i>
Laeva vald	45 (5,9%)	99 (13,0%)	468 (61,4%)	150 (19,7%)	762 (789)
Piirissaare vald	0 (0%)	1 (0,9%)	66 (64,7%)	35 (34,3%)	102 (104)
Tartu vald	708 (10,1%)	933 (13,3%)	4489 (64,0%)	884 (12,6%)	7014 (6766)

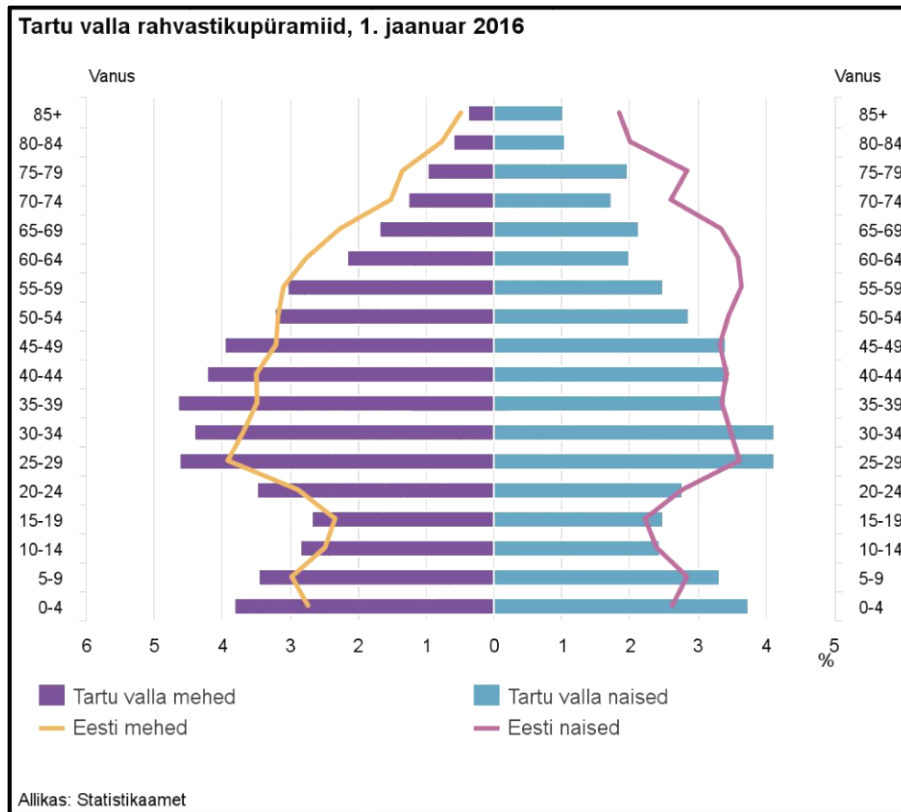
Täpsemat rahvastiku soolis-vanuselist struktuuri kajastavad Laeva valla, Piirissaare valla ja Tartu valla rahvastikupüramiidid (joonised 1-3, koostatud 01.01.2016 Statistikaameti andmestiku põhjal).

Joonis 1. Laeva valla rahvastikupüramiid.

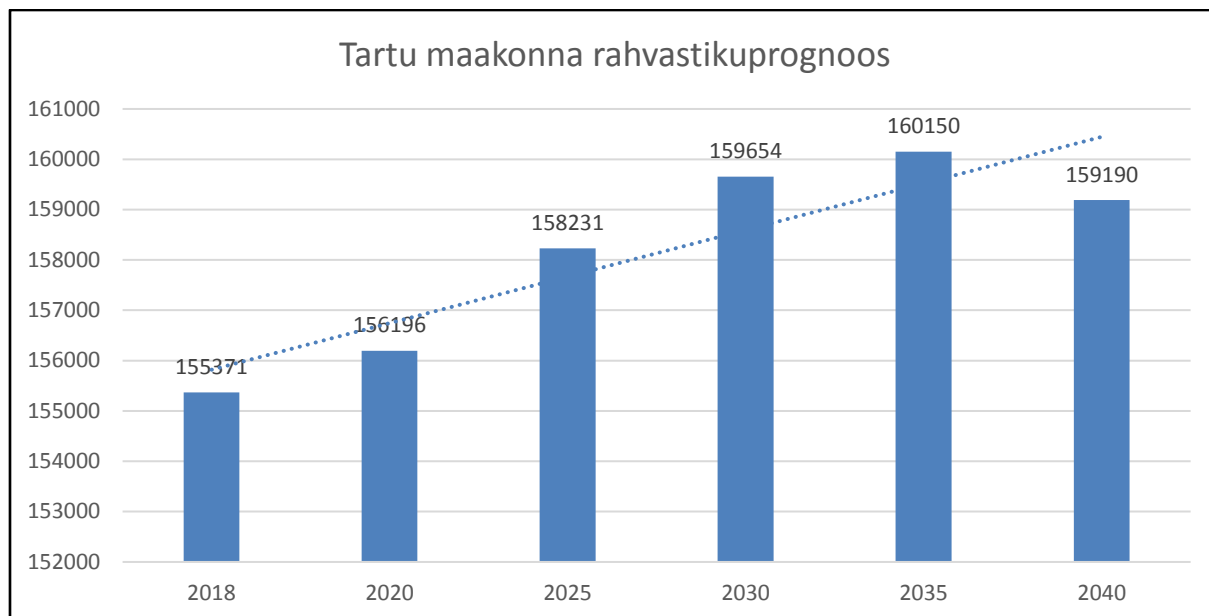
Joonis 2. Piirissaare valla rahvastikupüramiid.

Joonis 3. Tartu valla rahvastikupüramiid.

Perioodil 2009-2016 on Laeva valla rahvaarv pidevalt vähenenud. Võrreldes 2009. aasta seisuga on Laeva vallas rahvaarv vähenenud 12,8%. Tartu vallas on perioodil 2009-2016 rahvaarv pidevalt suurenenud, võrreldes 2009. aastaga on rahvaarv suurenenud 18,6%.

Pikaajalise Statistikaameti rahvastikuprognosi kohaselt (joonis 5) on Tartu maakonna rahvastikutrend kasvav.

Joonis 4. Tartu maakonna rahvastikuprognosis aastani 2040 (Statistikaamet, 2014).